

Úskalí larynx zachovných protokolů léčby karcinomu laryngu a hypofaryngu

Miloslav Pála

Ústav radiační onkologie FNB a 1. LF UK, Fakultní nemocnice Bulovka, Praha

Larynx zachovný protokol je doporučený postup léčby lokálně pokročilého karcinomu laryngu a hypofaryngu opírající se o data medicíny založené na důkazech. Při hodnocení dostupných literárních výsledků však vyvstává otázka, zda lze tento postup doporučit i pro lokálně pokročilé nádory T4. Na základě výsledků retrospektivních hodnocení a výsledků hodnocení naší kohortní studie můžeme doporučit larynx zachovnou strategii pouze u pacientů s limitovaným objemem nádoru s minimální infiltrací chrupavky štítné. Pacienti s lokálně pokročilým karcinomem laryngu T4, kteří odmítají totální laryngektomii, by měli být informováni, že primárně konzervativní postup povede k signifikantně horším výsledkům v dosažení lokoregionální kontroly a celkového přežití.

Klíčová slova: larynx zachovný protokol, karcinom laryngu, karcinom hypofaryngu, totální laryngektomie, radioterapie.

Pitfalls in larynx-preservation for laryngeal and hypopharyngeal cancer

A larynx preservation protocol is recommended for locally advanced laryngeal and hypopharyngeal carcinomas as an evidence-based treatment option. However, a re-evaluation of the current literature raises questions about whether there is indeed reliable evidence to support larynx preservation for locally advanced T4 tumors. According to both the results of retrospective studies and our cohort study, we can recommend a larynx preservation strategy in patients with limited tumor volume and minimal cartilage infiltration. Patients with T4 tumors who reject total laryngectomy should be informed that opting for larynx preservation with primary conservative treatment will likely result in significantly worse outcomes in terms of locoregional control and overall survival.

Key words: larynx preservation protocol, laryngeal carcinoma, hypopharyngeal carcinoma, total laryngectomy, radiotherapy.

Úvod

U lokálně pokročilých nádorů laryngu a hypofaryngu byl v minulosti hlavním léčebným postupem agresivní chirurgický výkon vyžadující často provedení totální laryngektomie. I přes rozvoj konzervativních chirurgických postupů, umožňujících aspoň částečnou zachovu laryngu, zůstává u většiny pacientů dopad chirurgické léčby na následnou kvalitu života značný. U většiny nemocných je chirurgický výkon navíc následován pooperační radioterapií případně radiochemoterapií, které mohou zhoršit

kvality života způsobené chirurgickou resekci ještě prohloubit. V posledních třech dekáдах jsou proto do léčby pokročilého karcinomu laryngu uváděny postupy, které umožňují potencionálně mutilující chirurgický zákrok nahradit nechirurgickými postupy zahrnujícími většinou kombinací radioterapie a chemoterapie. Randomizované studie první až třetí generace larynx zachovných protokolů potvrdily, že larynx zachovné postupy jsou ve smyslu lokoregionální kontroly a přežití srovnatelné s primárním radikálním chirurgickým výkonem a umožňují zachovu

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Onkologie*. 2025;19(4):204-207

<https://doi.org/10.36290/xon.2025.038>

Článek přijat redakcí: 14. 7. 2025

Článek přijat k tisku: 27. 7. 2025

MUDr. Miloslav Pála, Ph.D., MBA

miloslav.pala@bulovka.cz